

15.01.2008/29

SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ VE TERÖRÜN FİNANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR TEDBİRLER HAKKINDA YÖNETMELİK UYGULAMAYA GİRDİ

ÖZET :

2007/13012 sayılı BKK eki Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik 1/4/2008 tarihinde yürürlüğe giriyor. Yönetmelik, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere, bir işverene **bağlı olmaksızın çalışan serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirlere** sorumluluklar getiriyor.

Suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesine ilişkin usûl ve esasları belirleyen 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 27'inci maddesinde, bu Yasanın 2 nci maddesinin (d) ve (e) bentleri ile 3, 4, 6, 7, 11, 15, 16, 19 ve 20 nci maddelerinde belirtilen hususlara ilişkin usûl ve esasların Bakanlar Kurulunca, Kanunun yayımı tarihini izleyen altı ay içinde çıkarılacak yönetmeliklerle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda 8 Ocak 2008 tarih ve 26751 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2007/13012 sayılı BKK eki "Suç Gelirlerinin Aklanmasının Ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik" te Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasına yönelik olarak; suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesi amacıyla yükümlüler,

yükümlülükler, yükümlülüklerle uyumun denetimi, gümrük idaresine açıklama yapılması ve diğer tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlenmiştir. Yönetmeliğin yürürlük tarihi 1/4/2008'dir.

Yönetmeliğin 2'nci maddesinde, Kanunun uygulanmasında yükümlülerin kimler olduğu belirtilmiş ve (t) bendinde "**şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere, bir işverene bağlı olmaksızın çalışan serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler**" de yükümlü olarak sayılmıştır.

Yönetmeliğin 5'nci maddesinde de Yükümlülerin,

a) Sürekli iş ilişkisi tesisinde tutar gözetmeksizin,

b) İşlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı **yirmibin** YTL veya üzerinde olduğunda,

c) Elektronik transferlerde işlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı **ikibin** YTL veya üzerinde olduğunda,

ç) Hayat sigortası sözleşmelerine ilişkin işlemlerde bir yıl içinde ödenecek prim tutarı toplamı **iki bin** veya tek primli olup prim tutarı **beşbin** YTL veya üzerinde olduğunda,

d) Şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda tutar gözetmeksizin,

e) Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe olduğunda tutar gözetmeksizin,

kimliğe ilişkin bilgileri almak ve bu bilgilerin doğruluğunu teyit etmek suretiyle müşterilerinin ve müşterileri adına veya hesabına hareket edenlerin kimliğini tespit etmek zorunda oldukları belirtilmiştir. Maddede ayrıca yükümlülerin, kimlik tespitini, iş ilişkisi tesisinden

veya işlem yapılmadan önce tamamlayacağı ve kimlik tespiti sırasında alınan adres ve diğer iletişim bilgilerinin teyidi, **işlemin yapılmasından itibaren en geç on iş günü içinde yapmaları gerektiği belirtilmiştir.**

Dolayısıyla bağımsız çalışan serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirlerin, suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi konusunda **söz konusu Yönetmelik hükümlerini dikkatle incelemeleri ve işlemlerini bu Yönetmelik kapsamında titizlikle yürütmeleri gerekmektedir.**

Söz konusu Yönetmelik, bu sirkülerimize ek olarak verilmiştir.

Saygılarımızla...

YÖNETMELİK

Karar Sayısı : 2007/13012

Ekli "Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik" in yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 3/10/2007 tarihli ve 11032 sayılı yazısı üzerine, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun 27 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 10/12/2007 tarihinde kararlaştırılmıştır.

SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ VE TERÖRÜN FİNANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR TEDBİRLER HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasına yönelik olarak; suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesi amacıyla yükümlüler, yükümlülükler, yükümlülüklerle uyumun denetimi, gümrük idaresine açıklama yapılması ve diğer tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Hukuki dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 5549 sayılı Kanunun 27 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aktarmalı muhabir hesap: Muhabirlik ilişkisi kapsamında yabancı ülkede yerleşik bir finansal kuruluş tarafından Türkiye'de yerleşik bir finansal

- kuruluşta açılan ve yabancı finansal kuruluşun müşterilerine çek yazma imkânı da tanıyan hesap türünü,
- b) Bakanlık: Maliye Bakanlığını,
- c) Başkanlık: Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığını,
- ç) Başkan: Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanını,
- d) Denetim elemanı: Maliye Müfettişi, Hesap Uzmanı, Gümrük Müfettişi, Gelirler Kontrolörü, Bankalar Yeminli Murakıbbı, Hazine Kontrolörü, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Uzmanı ve Sermaye Piyasası Kurulu Uzmanını,
- e) Elektronik transfer: Gönderen adına bir finansal kuruluştan başka bir finansal kuruluştaki alıcıya elektronik araçlar kullanılmak suretiyle belli tutardaki para ve menkul kıymetin gönderilmesi amacıyla yapılan işlemi,
- f) Finansal kuruluş: Bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ila (h) bentlerinde sayılan yükümlüler ile bankacılık faaliyetleriyle sınırlı olarak Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünü,
- g) Kanun: 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunu,
- ğ) Malvarlığı: Para, değeri para ile temsil edilebilen taşınır veya taşınmaz, maddi veya gayri maddi her türlü mal ve haklar ile bunlar üzerindeki hakları tevsik eden her türlü yasal belge veya araçları,
- h) Gerçek faydalanıcı: Yükümlü nezdinde adına işlem yapılan gerçek kişi, tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri kontrolünde bulunduran ya da bunlara ait hesap ya da işlemin nihai faydalanıcısı durumunda olan gerçek kişi veya kişileri,
- ı) Riskli ülkeler: Aklama ve terörün finansmanının önlenmesi konusunda yeterli düzenlemelere sahip olmayan, bu suçlarla mücadele konusunda işbirliği yapmayan veya yetkili uluslararası kuruluşlarca riskli kabul edilen ülkelerden Bakanlıkça duyurulanları,
- i) Sürekli iş ilişkisi: Yükümlü ile müşteri arasında hesap açılması, kredi veya kredi kartı verilmesi, kiralık kasa, finansman, faktoring, finansal kiralama gibi hizmetler nedeniyle kurulan, niteliği itibarıyla devamlılık unsuru taşıyan iş ilişkisini,
- j) Tabela banka: Herhangi bir ülkede fiziki bir hizmet ofisi bulunmayan, tam gün çalışan personel istihdam etmeyen ve bankacılık işlemleri ile kayıtları açısından resmi bir otoritenin denetimine ve iznine tabi olmayan bankayı,

k) Uyum görevlisi: Kanun ve Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan mevzuatla getirilen yükümlülüklerle uyumu sağlamak amacıyla, yükümlülerce tayin edilen gerekli yetkiyle donatılmış görevliyi,

l) Yolcu: Geçerli pasaport veya pasaport yerini tutan belgeler taşıyan ve Türkiye'ye girmek veya Türkiye'den çıkmak üzere giriş ve çıkış kapılarına gelen kişileri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Yükümlüler

Yükümlü

MADDE 4- (1) Kanunun uygulanmasında yükümlü, aşağıda sayılanlar ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleridir:

- a) Bankalar.
- b) Bankalar dışında banka kartı veya kredi kartı düzenleme yetkisini haiz kuruluşlar.
- c) Kambiyo mevzuatında belirtilen yetkili müesseseler.
- ç) Ödünç para verme işleri hakkındaki mevzuat kapsamındaki ikrazatçılar, finansman ve faktoring şirketleri.
- d) Sermaye piyasası aracı kurumları ve portföy yönetim şirketleri.
- e) Yatırım fonu yöneticileri.
- f) Yatırım ortaklıkları.
- g) Sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri.
- ğ) Finansal kiralama şirketleri.
- h) Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde takas ve saklama hizmeti veren kuruluşlar.
- ı) Saklama hizmeti ile sınırlı olmak üzere İstanbul Altın Borsası Başkanlığı.
- i) Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü ile kargo şirketleri.
- j) Varlık yönetim şirketleri.
- k) Kıymetli maden, taş veya mücevher alım satımı yapanlar.
- l) Cumhuriyet altın sikkeleri ile Cumhuriyet ziynet altınlarını basma faaliyeti ile sınırlı olmak üzere Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü.
- m) Kıymetli madenler borsası aracı kuruluşları.

- n) Ticaret amacıyla taşınmaz alım satımıyla uğraşanlar ile bu işlemlere aracılık edenler.
- o) İş makineleri dâhil her türlü deniz, hava ve kara nakil vasıtalarının alım satımı ile uğraşanlar.
- ö) Tarihi eser, antika ve sanat eseri alım satımı ile uğraşanlar veya bunların müzayedeciliğini yapanlar.
- p) Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye Jokey Kulübü ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığı dâhil talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenler.
- r) Spor kulüpleri.
- s) Noterler.
- ş) Savunma hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlerden taşınmaz alım satımı, şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar.
- t) Şirket, vakıf ve dernek kurulması, idaresi ve devredilmesi gibi işlerle sınırlı olmak üzere, bir işverene bağlı olmaksızın çalışan serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler.

(2) Merkezi Türkiye'de bulunan yükümlünün yurt dışındaki şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri, faaliyet gösterdikleri ülkenin mevzuatı ve yetkili otoritelerinin izin verdiği ölçüde bu Yönetmelik hükümlerini uygulamak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Müşterinin Tanınmasına İlişkin Esaslar

Kimlik tespiti

MADDE 5- (1) Yükümlüler;

- a) Sürekli iş ilişkisi tesisinde tutar gözetmeksizin,
- b) İşlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı yirmibin YTL veya üzerinde olduğunda,
- c) Elektronik transferlerde işlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı ikibin YTL veya üzerinde olduğunda,

- ç) Hayat sigortası sözleşmelerine ilişkin işlemlerde bir yıl içinde ödenecek prim tutarı toplamı iki bin veya tek primli olup prim tutarı beşbin YTL veya üzerinde olduğunda,
- d) Şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda tutar gözetmeksizin,
- e) Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe olduğunda tutar gözetmeksizin, kimliğe ilişkin bilgileri almak ve bu bilgilerin doğruluğunu teyit etmek suretiyle müşterilerinin ve müşterileri adına veya hesabına hareket edenlerin kimliğini tespit etmek zorundadır.

(2) Kimlik tespiti, iş ilişkisi tesisinden veya işlem yapılmadan önce tamamlanır.

(3) Kimlik tespiti sırasında alınan adres ve diğer iletişim bilgilerinin teyidi, işlemin yapılmasından itibaren en geç on iş günü içinde yapılır.

Gerçek kişilerde kimlik tespiti

MADDE 6- (1) Gerçek kişilerin kimlik tespitinde; ilgilinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarası, adresi ve imza örneği, varsa telefon numarası, faks numarası, elektronik posta adresi ile iş ve mesleğine ilişkin bilgiler alınır.

(2) İlgilinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu ve kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgilerin doğruluğu;

- a) Türk uyruklular için T.C. nüfus cüzdanı, T.C. sürücü belgesi veya pasaport,
- b) Türk uyruklu olmayanlar için pasaport, ikamet belgesi veya Bakanlıkça uygun görülen kimlik belgesi,
- üzerinden teyit edilir. Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas kimlik belgelerinin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(3) Sürekli iş ilişkisi tesisinde beyan edilen adresin doğruluğu; yerleşim yeri belgesi, ilgili adına düzenlenmiş elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik gerektiren bir hizmete ilişkin olan ve işlem tarihinden önceki üç ay içinde

düzenlenmiş fatura, herhangi bir kamu kurumu tarafından verilen belge veya Başkanlıkça uygun görülen diğer belge ve yöntemlerle teyit edilir. Teyide esas belgelerin okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut belgeye ait ayırt edici bilgiler kaydedilir.

(4) Telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresinin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerde kimlik tespiti

MADDE 7- (1) Ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerin kimlik tespitinde; tüzel kişinin unvanı, ticaret sicil numarası, vergi kimlik numarası, faaliyet konusu, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile tüzel kişiliği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu ve Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler ile imza örneği alınır.

(2) Tüzel kişiliğin unvanı, ticaret sicil numarası, faaliyet konusu ve adresinin teyidi ticaret siciline tescile dair belgeler; vergi kimlik numarasının teyidi ise Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler üzerinden yapılır.

(3) Tüzel kişiyi temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkileri ise tescile dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(4) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere, teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(5) Finansal kuruluşlar sürekli iş ilişkisi tesisinde, ilgili ticaret sicil memurluğu kayıtlarına başvurmak veya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin veri tabanından sorgulama yapmak suretiyle kendilerine sunulan tescil belgelerinde yer alan bilgilerin güncelliğini ve doğruluğunu teyit eder.

(6) Tüzel kişiliğin telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresinin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

(7) Mevcut bir sürekli iş ilişkisi kapsamında, tüzel kişiyi temsile yetkili kişinin yazılı talimatıyla tüzel kişi adına işlem talep edilmesi durumunda, talimatın şirket yetkilisine ait olduğundan emin olmak kaydıyla, şirketi temsile yetkili kişinin kimlik bilgilerinin doğruluğu, kimlik belgelerinde yer alan bilgileri içeren noter onaylı imza sirküleri üzerinden teyit edilebilir.

Dernek ve vakıflarda kimlik tespiti

MADDE 8- (1) Derneklerin kimlik tespitinde; derneğin adı, amacı, kütük numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresine ilişkin bilgiler ile derneği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler alınır. Derneğin adı, amacı, kütük numarası ve adres bilgileri, dernek tüzüğü ile dernek kütüğündeki kayda ilişkin belgeler; derneği temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkisi ise temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(2) Vakıfların kimlik tespitinde; vakfın adı, amacı, merkezi sicil kayıt numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresine ilişkin bilgiler ile temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler alınır. Vakfın adı, amacı, merkezi sicil kayıt numarası ve adres bilgileri, vakıf senedi ile Vakıflar Genel Müdürlüğünde tutulan sicile ilişkin belgeler; vakfı temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkisi ise temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(3) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(4) Vakıf ve derneklerin kimlik tespiti sırasında alınan telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresine ilişkin bilgilerin doğruluğunun teyidi bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

(5) Yabancı dernek ve vakıfların Türkiye'deki şube ve temsilciliklerinin kimlik tespiti, İçişleri Bakanlığındaki kayda ilişkin belgeler esas alınmak suretiyle yapılır.

Sendika ve konfederasyonlarda kimlik tespiti

MADDE 9- (1) Sendika ve konfederasyonların kimlik tespitinde; bu kuruluşların adı, amacı, sicil numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile sendika veya konfederasyonu temsile yetkili kişilerin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler alınır. Alınan bilgiler, bu kuruluşların tüzükleri ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge çalışma müdürlüklerinde tutulan sicile esas diğer belgeler; bu kuruluşları temsile yetkili kişilerin kimlikleri, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; temsil yetkisi ise tescile dair belgeler veya temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(2) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(3) Sendika ve konfederasyonların kimlik tespiti sırasında alınan telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresine ilişkin bilgilerin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

Siyasi partilerde kimlik tespiti

MADDE 10- (1) Siyasi parti teşkilatının kimlik tespitinde; siyasi partinin ilgili biriminin adı, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi ile temsile yetkili kişinin adı ve soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler alınır. Siyasi partilerin ilgili biriminin adı ve adresi, tüzükleri; temsile yetkili kişinin kimliği, 6 ncı

maddede belirtilen kimlik belgeleri; yetki durumları ise temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(2) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(3) Siyasi partilerin kimlik tespiti sırasında alınan telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresine ilişkin bilgilerin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

Yurt dışında yerleşik tüzel kişilerde kimlik tespiti

MADDE 11- (1) Yurt dışında yerleşik tüzel kişilerin kimlik tespiti; Türkiye’de yerleşik tüzel kişiler için aranan belgelere ilgili ülkede tekabül eden belgelerin Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından onaylanan veya “Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi” çerçevesinde bu Sözleşmeye taraf ülke makamı tarafından tasdik şerhi düşülen örneklerinin noter onaylı Türkçe tercümeleri üzerinden yapılır.

Tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde kimlik tespiti

MADDE 12- (1) Apartman, site veya iş hanı yönetimi gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına yapılan işlemlerde; teşekkülün adı, açık adresi ile varsa telefon numarası, faks numarası ve elektronik posta adresi ile teşekkülü temsile yetkili kişinin adı ve soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler alınır. Teşekkül adına hareket eden kişinin kimlik bilgilerinin doğruluğu, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; teşekküle ait bilgiler ile teşekkül adına hareket eden kişinin yetki durumu ise noter onaylı karar defteri üzerinden teyit edilir.

(2) Tüzel kişiliği olmayan iş ortaklıkları gibi teşekküllerin kimlik tespitinde; ortaklığın adı, amacı, faaliyet konusu, vergi kimlik numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresine ilişkin bilgiler alınır. Ortaklığın adı, amacı, faaliyet konusu ve adresine ilişkin bilgilerin doğruluğu, noter onaylı ortaklık sözleşmesi; vergi kimlik numarası,

Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler; ortaklık adına işlem talep eden kişilerin kimliği, 6 ncı maddede belirtilen kimlik belgeleri; yetki durumları ise temsile yetkili olduğuna dair belgeler üzerinden teyit edilir.

(3) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

(4) Tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kimlik tespiti sırasında alınan telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresine ilişkin bilgilerin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

Kamu kurumlarında kimlik tespiti

MADDE 13- (1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının müşteri olduğu işlemlerde, bunlar adına işlem yapan kişinin kimliği 6 ncı maddeye göre tespit edilir. Yetki durumu ise mevzuata uygun olarak düzenlenmiş yetki belgesi üzerinden teyit edilir.

Başkası adına hareket edenlerde kimlik tespiti

MADDE 14- (1) Tüzel kişiler veya tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına bunları temsile yetkili kimselerin yetkilendirdiği kişilerce işlem talep edilmesi durumunda;

a) Tüzel kişiler veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kimlik tespiti, 7 ila 12 nci maddelere göre yapılır.

b) Tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkülü temsile yetkili kimseler ile bunların yetkilendirdiği kişinin kimlik tespiti, 6 ncı maddedeki usule göre yapılır. Temsile yetkili kişinin kimlik tespitinin 6 ncı maddedeki kimlik belgeleri üzerinden yapılamaması halinde tespit, kimlik belgelerinde yer alan bilgileri içermek ve noter onaylı olmak kaydıyla vekâletname veya imza sirküleri üzerinden yapılabilir.

c) Temsile yetkili olanlarca yetkilendirilen kişilerin yetki durumu noter onaylı vekâletname veya temsile yetkili olanlar tarafından verilmiş yazılı talimat

üzerinden yapılır. Temsile yetkili kimselerin yazılı talimat üzerindeki imzaları bunlara ait noter onaylı imza sirküleri üzerindeki imzalar ile teyit edilir.

(2) İşlemlerin gerçek kişi müşteri adına başka bir kişi tarafından yapılması durumunda müşteri adına hareket eden kişinin kimlik tespiti 6 ncı maddeye göre yapılır. Ayrıca müşteri adına hareket eden kimsenin yetki durumu noter onaylı vekâletname üzerinden teyit edilir. Adına hareket edilen müşterinin kimlik tespiti 6 ncı maddeye göre yapılamadığı durumda noter onaylı vekâletname üzerinden yapılır. Adına hareket edilen müşterinin daha önce yapılan işlemler nedeniyle kimlik tespitinin yapılmış olması durumunda talep edilen işlem, yazılı talimat üzerinde yer alan müşteri imzasının yükümlü nezdindeki imza ile teyit edilmesi kaydıyla, adına hareket edilen müşterinin yazılı talimatı ile yapılabilir.

(3) Küçükler ve kısıtlılar adına bunların kanuni temsilcileri tarafından yapılan işlemlerde mahkeme kararıyla veli tayin edilenler ile vasi ve kayyımların yetkisi, ilgili mahkeme kararının aslı veya noter tasdikli sureti üzerinden teyit edilir. Anne ve babaların reşit olmayan çocukları adına işlem talep etmeleri durumunda adına işlem talep edilen çocuk ve işlemi talep eden velinin 6 ncı maddeye göre kimliğinin tespiti yeterlidir.

(4) Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas belgelerin asıllarının veya noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

Teyide esas belgelerin gerçekliğinin kontrol edilmesi

MADDE 15- (1) Yükümlüler 6 ila 14 üncü maddeler kapsamında alınan bilgilerin teyidi amacıyla kullanılan belgelerin gerçekliğinden şüphe duydukları durumda imkânların elverdiği ölçüde, belgeyi düzenleyen kişi ya da kuruma veya diğer yetkili mercilere başvurmak suretiyle belgenin gerçekliğini doğrular.

Müteakip işlemlerde kimlik tespiti

MADDE 16- (1) Daha önce usulüne uygun olarak kimliği tespit edilenlerin sürekli iş ilişkisi kapsamındaki müteakip işlemlerinde, kimliğe ilişkin bilgiler alınarak bu bilgiler yükümlüde bulunan bilgilerle karşılaştırılır. Alınan

bilgilerin doğruluğundan şüpheye düşülmesi halinde bu bilgilerin doğruluğu, teyide esas kimlik belgelerinin veya bunların noterce onaylanmış suretlerinin ibrazı sonrası bu belgelerde yer alan bilgilerin yükümlüde bulunan bilgilerle karşılaştırılması suretiyle yapılır.

Gerçek faydalanıcının tanınması ve tüzel kişilere özel dikkat gösterilmesi

MADDE 17- (1) Yükümlüler bir başkası hesabına hareket edilip edilmediğini ve işlemin gerçek faydalanıcısının kimliğini tespit etmek için gerekli tedbirleri alır. Bu kapsamda kendi adına ve fakat başkası hesabına hareket eden kimselere sorumluluklarını hatırlatmak amacıyla yükümlüler, gerekli duyuruları hizmet verdikleri tüm işyerlerine müşterilerin rahatça görebileceği şekilde asarlar. Finansal kuruluşlar ayrıca sürekli iş ilişkisi tesisinde başkası hesabına hareket edilip edilmediğine ilişkin müşterinin yazılı beyanını alır. Bu beyan müşteri sözleşmesinde belirtilebilir veya uygun formlar kullanılarak alınabilir.

(2) İşlemi talep eden kimse, bir başkası hesabına hareket ettiğini beyan ettiğinde, 6 ila 14 üncü maddelere göre işlemi talep edenin kimliği ve yetki durumu ile hesabına hareket edilenin kimliği tespit edilir.

(3) Finansal kuruluşlar ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerle sürekli iş ilişkisi tesisinde, tüzel kişiliğin yüzde yirmibeşi aşan hisseye sahip gerçek ve tüzel kişi ortaklarının kimliğini 6 ve 7 nci maddelere göre tespit eder.

(4) Finansal kuruluşlar sürekli iş ilişkisi kapsamında müşterisi olan bir tüzel kişiliği gerçekte yöneten, kontrolünde veya sahipliğinde bulunduranlar hakkında doğru bilgilere ulaşmak için gerekli tedbirleri alır.

(5) Kişinin başkası hesabına hareket etmediğini beyan etmesine rağmen kendi adına ve fakat başkası hesabına hareket ettiğinden şüphelenilmesi halinde yükümlü gerçek faydalanıcıyı ortaya çıkarmak için makul araştırmayı yapar.

Özel dikkat gerektiren işlemler

MADDE 18- (1) Yükümlüler karmaşık ve olağandışı büyüklükteki işlemler ile görünürde makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlere özel dikkat göstermek, talep edilen işlemin amacı hakkında yeterli bilgi edinmek için gerekli tedbirleri almak ve bu kapsamda elde edilen bilgi, belge ve kayıtları istenildiğinde yetkililere sunmak üzere muhafaza etmek zorundadır.

Müşteri durumunun ve işlemlerin izlenmesi

MADDE 19- (1) Finansal kuruluşlar, mesleği, iş geçmişi, mali durumu, hesapları, ticari faaliyetleri, yerleşik olduğu ülke ve ilgili diğer göstergeleri dikkate alarak müşterilerinin aklama ve terörün finansmanı açısından risk profilini çıkarmak, yüksek risk taşıyan müşterilerini, iş ilişkilerini ve işlemleri belirlemek ve bunları devamlı olarak takip etmek, müşteri hakkındaki bilgi, belge ve kayıtları güncel tutmak zorundadır. Finansal kuruluşlar bu amaçla uygun risk yönetim sistemi oluşturur.

Teknolojik risklere karşı tedbir alınması

MADDE 20- (1) Finansal kuruluşlar, yeni ve gelişen teknolojilerin getirdiği imkânların aklama ve terörün finansmanı amacıyla kullanılması riskine karşı özel dikkat göstermek ve bunu önlemeye yönelik uygun tedbirleri almak zorundadır.

(2) Finansal kuruluşlar yüz yüze olmayan işlemler yapılmasını mümkün kılan sistemleri kullanarak gerçekleştirilen hesaba para yatırma, hesaptan para çekme ve elektronik transfer gibi işlemlere özel dikkat göstermek, müşterinin mali profiline ve faaliyetlerine uygun olmayan veya faaliyetleriyle ilgisi bulunmayan işlemleri yakından izlemek, tutar ve işlem sayısı limiti belirlemek de dâhil uygun ve etkili tedbirleri almak zorundadır.

Üçüncü tarafa güven

MADDE 21- (1) Finansal kuruluşlar; müşterinin, müşteri adına hareket eden kişinin ve gerçek faydalanıcının kimliğinin tespiti ve iş ilişkisinin veya işlemin amacı hakkında bilgi elde etme konularında, müşteriyle ilgili olarak başka bir finansal kuruluşun aldığı tedbirlere güvenerek iş ilişkisi tesis edebilir veya işlem yapabilir. Bu durumda Kanun ve Kanuna ilişkin düzenlemeler kapsamında nihai sorumluluk üçüncü tarafa güvenerek işlem gerçekleştiren finansal kuruluşa aittir.

(2) Üçüncü tarafa güvenilebilmesi;

- a) Üçüncü tarafın, kimlik tespiti, kayıtların saklanması ve müşterinin tanınması kuralının gereklerini sağlayacak diğer tedbirleri aldığından, yurt dışında yerleşik olması durumunda ise ayrıca aklama ve terörün finansmanı ile mücadelede etkin düzenleme ve denetlemelere tabi olduğundan,
- b) Kimlik tespitine ilişkin belgelerin onaylı örneklerinin, talep edildiğinde üçüncü taraftan derhal temin edileceğinden, emin olunması şartıyla mümkündür.

(3) Üçüncü tarafa güvenerek iş ilişkisi tesis eden veya işlem yapan finansal kuruluş müşterinin kimlik bilgilerini üçüncü taraftan derhal alır.

(4) Üçüncü tarafa güven ilkesi;

- a) Üçüncü tarafın riskli ülkelerde yerleşik olması durumunda,
- b) Finansal kuruluşların kendi aralarında müşterileri adına yaptıkları işlemlerde,
- c) Finansal kuruluşların acente ve benzeri birimleri ile ana hizmet birimlerinin uzantısı veya tamamlayıcısı niteliğindeki hizmetleri yaptırdıkları kişilerle olan ilişkilerinde, uygulanmaz.

İşlemin reddi ve iş ilişkisinin sona erdirilmesi

MADDE 22- (1) Yükümlüler, kimlik tespiti yapamadıkları veya iş ilişkisinin amacı hakkında yeterli bilgi edinemedikleri durumlarda; iş ilişkisi tesis etmez ve kendilerinden talep edilen işlemi gerçekleştirmezler. Bu kapsamda isimsiz veya hayali isimlere hesap açamazlar.

(2) Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe duyulması nedeniyle yapılması gereken kimlik tespit ve teyidinin yapılmadığı durumda iş ilişkisi sona erdirilir.

(3) Yükümlüler bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen hallerin şüpheli işlem olup olmadığını da ayrıca değerlendirirler.

Muhabirlik ilişkisi**MADDE 23-** (1) Finansal kuruluşlar yurt dışı muhabirlik ilişkilerinde;

- a) Muhatap finansal kuruluşun aklama veya terörün finansmanı yönünden soruşturma geçirip geçirmediği ve ceza alıp almadığı, iş konusu, itibarı ve üzerindeki denetim yeterliliği hususlarında kamuya açık kaynaklardan yararlanarak sıhhatli bilgi edinmek,
- b) Muhatap finansal kuruluşun aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele sistemini değerlendirmek, sistemin uygun ve etkin olduğundan emin olmak,
- c) Yeni muhabir ilişkiler kurmadan önce üst düzey yöneticinin onayının alınmasını sağlamak,
- ç) Kendilerinin ve muhatap finansal kuruluşun sorumluluklarını bu Yönetmeliğin Üçüncü Bölümündeki yükümlülükleri karşılayacak şekilde bir sözleşmeyle açıkça belirlemek,
- d) Muhabirlik ilişkisinin aktarmalı muhabir hesapların kullanılmasını kapsadığı durumlarda muhatap finansal kuruluşun bu Yönetmeliğin Üçüncü Bölümündeki esaslar çerçevesinde yeterli önlemleri aldığından ve talep edildiğinde ilgili müşterilerin kimlik bilgilerini sağlayabileceğinden emin olmak, için gerekli tedbirleri alır.

(2) Finansal kuruluşlar, tabela bankalarla ve hesaplarını tabela bankalara kullandırmadığından emin olamadıkları finansal kuruluşlarla muhabirlik ilişkisine giremezler.

Elektronik transferler**MADDE 24-** (1) İki bin YTL veya üzeri yurt dışı elektronik transfer mesajlarında, gönderenin;

- a) Adı ve soyadına, ticaret siciline kayıtlı tüzel kişinin unvanına, diğer tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin tam adına,
- b) Hesap numarasına, hesap numarasının bulunmadığı durumda işlemle ilgili referans numarasına,
- c) T.C. kimlik numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi göndereni belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine, yer verilmesi zorunludur.

(2) İki bin YTL veya üzeri yurt içi elektronik transfer mesajlarında, gönderenin;

- a) Adı ve soyadına, ticaret siciline kayıtlı tüzel kişinin unvanına, diğer tüzel kişiler ve tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin tam adına,
- b) Hesap numarası, hesap numarasının bulunmadığı durumda işlemle ilgili referans numarası, T.C. kimlik numarası, pasaport numarası, vergi kimlik numarası gibi göndereni belirlemeye yarayan bilgilerden en az birine, yer verilmesi zorunludur.

(3) Bankaların kendi nam ve hesaplarına aralarında gerçekleştirdikleri transferler ile kart numaralarının mesajlarda kullanılması kaydıyla, kredi ve banka kartları kullanılarak gerçekleştirilen transferler birinci ve ikinci fıkra kapsamı dışındadır.

Riskli ülkelerle ilişkiler

MADDE 25- (1) Finansal kuruluşlar, riskli ülkelerde yerleşik gerçek ve tüzel kişiler, tüzel kişiliği olmayan teşekküller ve bu ülkelerin vatandaşları ile girecekleri iş ilişkilerine ve işlemlere özel dikkat göstermek, görünürde makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlerin amacı ve mahiyeti hakkında mümkün olduğu ölçüde bilgi toplamak ve bunları kayda geçirmek zorundadır.

Basitleştirilmiş tedbirler

MADDE 26- (1) Bakanlıkça,

- a) Finansal kuruluşların kendi aralarında kendi ad ve hesaplarına gerçekleştirdikleri işlemlerde,
- b) Müşterinin 5018 sayılı Kanuna göre genel yönetim kapsamında olan kamu idaresi veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olduğu işlemlerde,
- c) Maaş ödemesi anlaşması kapsamında toplu müşteri kabulü yoluyla iş ilişkisi tesisinde,
- ç) Çalışanlara ücretlerinden kesinti yapılmak suretiyle emeklilik hakları sağlayan emeklilik planları ve kişinin haklarını temlik etme yetkisi içermeyen emeklilik sözleşmelerine ilişkin işlemlerde,
- d) Müşterinin halka açık ve hisseleri borsaya kote edilmiş şirket olduğu işlemlerde,

müşterinin tanınmasına yönelik tedbirler bakımından yükümlülerin daha basit tedbirler almalarına izin verilebilir. Bakanlık bu madde kapsamında uygulanabilecek tedbirler ile yukarıda sayılanlar dışında işlem türleri belirlemeye yetkilidir.

(2) Yükümlüler işlem nedeniyle aklama veya terörün finansmanı riskinin oluşabileceği durumlarda, basitleştirilmiş tedbirleri uygulayamazlar ve işlemin 27 nci maddeye göre şüpheli işlem olabileceğini göz önünde bulundururlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Şüpheli İşlem Bildirimine İlişkin Esaslar

Şüpheli işlem bildirim

MADDE 27- (1) Şüpheli işlem, yükümlüler nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan veya yapılmaya teşebbüs edilen işleme konu malvarlığının; yasa dışı yollardan elde edildiğine veya yasa dışı amaçlarla kullanıldığına, bu kapsamda terörist eylemler için ya da terör örgütleri, teröristler veya terörü finanse edenler tarafından kullanıldığına veya bunlarla ilgili ya da bağlantılı olduğuna dair herhangi bir bilgi, şüphe veya şüpheyi gerektirecek bir hususun bulunması halidir.

(2) Şüpheli işlemler yükümlüler tarafından tutar gözetilmeksizin Başkanlığa bildirilir. Şüpheli işlem bildirim; gerçek kişi yükümlünün bizzat kendisi, tüzel kişi yükümlünün kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği bulunmayanların yöneticileri veya bunlar tarafından yetkili kılınanlar, uyum görevlisi atanan yükümlülerde ise bu görevliler tarafından yerine getirilir.

(3) Şüphe veya şüpheyi gerektiren makul bir sebebin olup olmadığı hususu gerektiğinde birden çok işlem bir arada ele alınarak değerlendirilir.

(4) Şüpheli işlemlerin devamlı bilgi verme kapsamında bildirilmiş olması şüpheli işlem bildirim yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(5) Başkanlık şüpheli işlem tipleri belirlemeye yetkilidir.

Şüpheli işlem bildirim formunun düzenlenmesi ve bildirimde süre

MADDE 28- (1) Yükümlüler şüpheli bir işlemle karşılaştıklarında işlem hakkında gerekiyorsa yetki ve imkânları ölçüsünde araştırma yaparak edinilen bilgi ve bulguları göz önüne alıp Şüpheli İşlem Bildirim Formu doldurmak suretiyle Başkanlığa şüpheli işlem bildiriminde bulunurlar.

(2) Şüpheli işlemler, işleme ilişkin şüphenin olduğu tarihten itibaren en geç on iş günü içinde Başkanlığa bildirilir.

(3) Bildirimde bulunulan işlemle ilgili olarak daha sonra yeni bilgi ve bulgular elde edildiği takdirde, tekrar Şüpheli İşlem Bildirim Formu doldurulur ve daha önce yapılan bildirimde ek olduğu belirtilerek gecikmeksizin Başkanlığa gönderilir.

(4) Bakanlık, Şüpheli İşlem Bildirim Formlarının düzenlenmesine, bildirimlerin elektronik ortam ve bilgi iletişim araçları kullanılarak yapılması zorunluluğu getirilmesine ve şüpheli işlem bildirimlerinde elektronik imza kullanılmasına ilişkin usul ve esasları yükümlüler bazında ayrı ayrı belirlemeye yetkilidir.

(5) Başkanlıkça, bildirimlerin elektronik ortamda gönderilmesine yönelik rehberler çıkarılabilir ve bu rehberler elektronik ortamda yayımlanabilir. Bildirimler bu rehberlere uygun şekilde yapılır.

Şüpheli işlem bildirimlerinin gizliliği ve bildirimde bulunanların korunması

MADDE 29- (1) Yükümlüler, Başkanlığa şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğuna veya bulunulacağına dair, yükümlülük denetimi ile görevlendirilen denetim elemanlarına ve yargılama sırasında mahkemelere verilen bilgiler dışında, işleme taraf olanlar dâhil olmak üzere hiç kimseye bilgi veremezler.

(2) Bu yükümlülük şüpheli işlemi Başkanlığa bildiren kişi, kurum ve kuruluşlar veya bu kimselerin işlemi fiilen yapan ve yöneten mensupları veya bunların kanuni temsilcileri ve vekillerinin yanı sıra şüpheli işlem bildiriminde bulunulduğuna herhangi bir şekilde vakıf olan diğer personeli de kapsar. Uyum görevlisi tayin edilen yükümlülerde, uyum görevlisine yapılan dâhili bildirimler de gizlilik kapsamındadır. Şüpheli işlem bildirimlerini elektronik ortamda gerçekleştiren uyum görevlileri, sisteme erişimi sağlayan her türlü ortamdaki kart, şifre ve sair bilgi ve araçları hiç kimseye veremez.

(3) Yükümlüler yurt dışındaki merkezlerine veya şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimlerine, müşterisi hakkında şüpheli işlem bildiriminde bulunduğuna dair hiçbir şekilde bilgi veremez.

(4) Şüpheli işlem bildirimini yükümlülüğünü yerine getiren gerçek ve tüzel kişiler, bunların uyum görevlileri, yükümlülerin kanuni temsilcisi, yöneticisi ve çalışanları hiçbir şekilde hukukî ve cezaî bakımdan sorumlu tutulamaz.

Geri bildirim

MADDE 30- (1) Şüpheli işlem bildiriminde bulunan yükümlülere Başkanlıkça, bildirim kayda alındığına dair bilgi verilir.

(2) Başkanlık şüpheli işlem bildirimlerine ilişkin istatistikî verileri, aklama ve terörün finansmanında kullanılan yöntemleri, oluşan eğilimleri, şüpheli işlem bildirimleri sonrası süreçler ve varılan sonuçlardan faydalanılarak hazırlanan örnek olayları, yıllık faaliyet raporları, rehberler ya da periyodik yayınlar yoluyla yayımlayabilir, eğitim amacıyla kullanabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bilgi ve Belge Vermeye İlişkin Esaslar

Bilgi ve belge verme

MADDE 31- (1) Kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kuruluşlar; Başkanlık ve denetim elemanları tarafından istenilecek her türlü bilgi, belge ve bunlara ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlar da dâhil olmak üzere her türlü ortamdaki kayıtlarını, bu kayıtlara erişimi sağlamak veya okunabilir hale getirmek için gerekli tüm bilgi ve şifreleri tam ve doğru olarak vermek ve gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

(2) Kendisinden talepte bulunulanlar, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, özel kanunlarda yazılı hükümleri ileri sürerek bilgi ve belge vermekten kaçınamazlar.

(3) Yükümlüler yerinde yapılacak denetimler kapsamında defter ve belgeleri denetime hazır bulundurmak; tüm bilgi işlem sistemini, denetimin amaçlarına

uygun olarak denetim elemanlarına açmak ve verilerin güvenliğini sağlamak zorundadır.

(4) Bilgi ve belgeler acil haller dışında yazılı olarak istenir. Yazıyla istenilen bilgi ve belgeler için yedi günden az olmamak üzere uygun bir süre verilir. Sözlü olarak bilgi ve belge talep edilmesi halinde bu talep yazı ile teyit edilir.

Yükümlüler tarafından devamlı bilgi verme

MADDE 32- (1) Yükümlüler taraf oldukları veya aracılık ettikleri işlemlerden, Bakanlıkça belirlenecek tutarı aşanları Başkanlığa bildirmek zorundadır.

(2) Mahiyeti itibarıyla birbiriyle bağlantılı işlemler tek bir işlem olarak değerlendirilir.

(3) Hafta sonu ve tatil günleri ile gece boyunca yapılan işlemler, bu işlemlerin yapıldığı zamanı takip eden ilk iş gününün işlemi olarak kabul edilir.

(4) Devamlı bilgi verme kapsamındaki işlem türleri, bilgilerin ne şekilde ve hangi sürelerde verileceği, kapsam dışında tutulacak yükümlüler ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(5) Bakanlık, devamlı bildirimle ilişkin formların düzenlenmesine, her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamı yoluyla Başkanlığa bildirilmesine ve bildirimlerde elektronik imza kullanımına ilişkin usul ve esasları, yükümlüler bazında ayrı ayrı belirlemeye yetkilidir. Bildirimlerin elektronik ortamda yapılmasına yönelik uygulama tarihleri Bakanlıkça belirlenir.

(6) Bakanlıkça, bildirimlerin elektronik ortamda gönderilmesine yönelik rehberler çıkarılabilir ve bu rehberler elektronik ortamda yayımlanabilir. Bildirimler bu rehberlere uygun şekilde yapılır.

Devamlı bilgi vermede istisna ve muafiyetler

MADDE 33- (1) Yükümlülerce Başkanlığa devamlı bilgi verilmesinde, bankaların kendi aralarında kendi ad ve hesaplarına gerçekleştirdikleri işlemler ile finansal kuruluşların 5018 sayılı Kanuna göre genel yönetim kapsamındaki idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu kurumu

niteliğindeki meslek kuruluşları ile yaptıkları işlemler devamlı bilgi verme yükümlülüğü kapsamında değildir.

Kamu kurumları tarafından devamlı bilgi verme

MADDE 34- (1) Kanunları gereğince yükümlülere kuruluş ve faaliyet izni veren veya bunlara ilişkin kayıt tutmak zorunda olan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşlar; yükümlülerin adı, soyadı veya unvanı, yüzde ondan fazla hisseye sahip ortakları, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür veya yöneticilerine ilişkin bilgiler ile iletişim bilgilerini Başkanlığa bildirirler.

(2) Birinci fıkrada belirtilen bilgilerde meydana gelen değişiklikler, ilgili kurum veya kuruluş tarafından değişikliği takip eden ayın onbeşinci gününe kadar Başkanlığa bildirilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen hususların Kanunun 9 uncu maddesine istinaden kurulan erişim sistemi ile sağlanması halinde birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) Bildirime ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

ALTINCI BÖLÜM **Yükümlülük Denetimi**

Denetimin kapsamı

MADDE 35- (1) Yükümlülük denetimi, yükümlülerin yükümlülüklerine uyum durumunu tespit amacıyla yapılan yükümlülüklerine uyum denetimi ile yükümlülük ihlallerini tespite yönelik yükümlülük ihlal incelemesini kapsar.

(2) Başkanlık, yükümlülük denetiminin münferiden veya bir denetim programı kapsamında yapılmasını isteyebilir. Başkanlık, uygulama zamanı konusunda ilgili denetim biriminin görüşünü alarak denetim programı hazırlayabileceği gibi bu birimin denetim programına yükümlülük denetiminin de dâhil edilmesini talep edebilir.

(3) Başkanlık yükümlülüklerine uyum denetimlerinin ve yükümlülük ihlal incelemelerinin kapsam ve süresini belirlemeye yetkilidir.

(4) Kendisinden yükümlülük denetimi yapılması talebinde bulunan birim bu talebin gereğini yerine getirmek zorundadır.

(5) Başkanlık yükümlülük denetimi konusunda diğer usul ve esasları belirlemeye, bu kapsamda denetim rehberleri hazırlamaya yetkilidir.

Denetime yetkililer ve yetkileri

MADDE 36- (1) Yükümlülük denetimleri denetim elemanları vasıtasıyla yerine getirilir.

(2) Yükümlülük denetimiyle görevlendirilen denetim elemanları, kamu kurum ve kuruluşları da dâhil gerçek ve tüzel kişilerden ve tüzel kişiliği olmayan kuruluşlardan her türlü bilgi, belge ve kanunî defterleri istemeye ve bunlar nezdinde her türlü evrak ve kayıtları incelemeye, ilgililerden yazılı ve sözlü bilgi almaya yetkili olup ayrıca diğer kanunların kendilerine verdiği yetkileri de kullanır.

(3) Yükümlüler, denetim esnasında denetim elemanlarına uygun çalışma ortamı sağlamak da dâhil gerekli her türlü kolaylığı göstermek zorundadır.

Denetim elemanının görevlendirilmesi

MADDE 37- (1) Başkanın görevlendirme talebi üzerine ilgili birim amirinin teklifi ve bağlı veya ilgili buldukları Bakanın onayı ile yükümlülük denetimi yapmak üzere denetim elemanı görevlendirilir. Görevlendirme, talep tarihinden itibaren en geç on gün içinde yapılır.

(2) Münferiden yapılacak yükümlülük denetimi ile görevlendirilen denetim elemanı, göreve ilişkin Başkanlık yazısının kendisine tebliğinden itibaren en geç 15 gün içinde göreve başlayarak göreve başlama tarihini bu süre içinde Başkanlığa ve birimine yazılı olarak bildirir. Bir denetim programı kapsamında yapılan yükümlülük denetimlerinde denetim elemanı göreve fiilen başladığı tarihi Başkanlığa yazılı olarak bildirir.

(3) Denetim elemanları, Başkanlıkça, yürütmekte oldukları denetimlerde bağlantı kurularak kendilerine intikal ettirilen konuları, ayrı bir görevlendirme onayı aramaksızın ilk görevlendirme onayı kapsamında sonuçlandırır.

(4) Denetim sonuçlanmadan herhangi bir nedenle görevinden ayrılacak olan denetim elemanı, denetimde gelinen aşamaları gösterir bir devir raporu düzenleyerek Başkanlığa gönderir. İlgili birim, mevcut denetim elemanı görevinden ayrılmadan en az on gün önce, yeni denetim elemanı görevlendirir. Görevinden ayrılacak olan denetim elemanı devir raporunun bir örneğini ve ilgili tüm belgeleri, yeni görevlendirilen denetim elemanına bu süre içerisinde tutanakla teslim eder. Yeni görevlendirilen denetim elemanı tutanağın birer örneğini birimine ve Başkanlığa gönderir. İşe başlama ve ayrılma açısından tutanak tarihi esas alınır. Bu işlemlerin zamanında gerçekleştirilmesi hususunda ilgili birimce gerekli tedbirler alınır.

(5) Başkanlık, denetim için birden fazla denetim elemanından oluşan ekip teşkil edebilir. Başkanlık, denetim elemanlarından birini koordinasyonu sağlamak amacıyla görevlendirir. Koordinasyonu sağlayan denetim elemanı, ekip içerisinde bilgi ve belge akışını sağlar. Ekip çalışmalarının birlikte planlanması, yürütülmesi, sonuçlandırılması ve raporların birlikte düzenlenmesi esastır.

(6) Birden fazla ekip oluşturulması halinde koordinasyonu sağlayan denetim elemanlarından biri genel koordinasyonu sağlamak üzere Başkanlıkça görevlendirilebilir.

(7) Yükümlülük denetiminin, denetime konu işlemlerin gerçekleştiği yerde yapılması esastır. Denetim elemanları, yanlarında memuriyet sıfatlarını gösteren fotoğraflı resmi bir belge bulundurlar ve gittikleri yerde işe başlamadan önce bu belgeyi ilgililere gösterirler.

(8) Hazırlanan raporun Başkanlıkça işleme konulmasına karar verilen tarihte görev sona erer. Bu durum, denetim elemanına ve bağlı olduğu birime bildirilir.

Denetim raporları

MADDE 38- (1) Yükümlülüklere uyum denetimi sonucunda yükümlülük uyum denetimi raporu, yükümlülük ihlal incelemesi sonucunda ise yükümlülük ihlali inceleme raporu düzenlenir.

(2) Denetim elemanları yükümlülüklere uyum denetimi sırasında tespit ettikleri yükümlülük ihlalleri için ayrıca yükümlülük ihlali inceleme raporu düzenler.

(3) Denetim raporlarına ilişkin usul ve esaslar Başkanlıkça belirlenir.

Raporlar üzerine yapılacak işlemler

MADDE 39- (1) Denetim elemanları tarafından düzenlenerek Başkanlığa sunulan raporlar, Başkanlıkça belirlenen rapor standartlarına uygunluk ve hukuki ya da maddi hata bulunup bulunmadığı yönünden değerlendirilir. Standartlara uymayan, açık hukuki ve maddi hata bulunan raporlar denetim elemanına iade edilerek düzeltilmesi sağlanır.

(2) Bu Yönetmeliğin Üçüncü Bölümü ile 27 nci ve 28 inci maddelerinde belirtilen hükümlere uymayan yükümlüler, bunların işlemi fiilen yapan çalışanları ve işlemin sonuçlandırılması bakımından görev ve sorumluluğu bulunan yöneticileri ile bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinde belirtilen hükümlere uymayan yükümlüler hakkında idari para cezası uygulanır.

(3) Kanunun 5 inci maddesinde yer alan eğitim, iç denetim, kontrol ve risk yönetim sistemleri oluşturulması, uyum görevlisi tayini ile Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenecek diğer tedbirler kapsamındaki yükümlülüklere uymayan yükümlülere, Başkanlıkça eksikliklerin giderilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması için otuz günden az olmamak üzere süre verilir. Verilen sürede eksikliklerin giderilmemesi veya gerekli tedbirlerin alınmaması durumunda idari para cezası uygulanır.

(4) Yönetmeliğin 29 uncu, 31 inci ve 46 ncı maddelerindeki yükümlülüklerin ihlali konusunda düzenlenen yükümlülük ihlali inceleme raporu Başkanlıkça yetkili Cumhuriyet savcılığına gönderilir.

(5) Yüklümlülük ihlali inceleme raporlarının Cumhuriyet başsavcılıkları nezdinde izlenmesi ve davaların takibi ile diğler usule ilişkin işlemler 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun gereğince yapılır.

Bildirim

MADDE 40- (1) Denetim elemanları, kendi görev alanlarına ilişkin olarak kurumlarınca verilen görevler ile aklama suçu incelemeleri sırasında karşılaştıkları yüklümlülük ihlallerini Başkanlığa yazılı olarak derhal bildirir.

(2) Yüklümlü nezdinde herhangi bir kanunla verilmiş denetim yetkisini haiz olanlar, kendi birimlerince verilen görevlerin ifası sırasında, Kanun kapsamındaki bir yüklümlülük ihlaliyle karşılaştıklarında durumu birimleri aracılığıyla Başkanlığa intikal ettirir.

(3) Yüklümlülük denetimi sırasında aklama ve terörün finansmanına ilişkin herhangi bir hususun tespit edilmesi veya böyle bir durumun varlığından şüphe edilmesi halinde konu, denetim elemanları tarafından derhal Başkanlığa yazılı olarak bildirilir.

(4) Denetim elemanları, yüklümlülük denetimleri sırasında, diğler kurumların görev alanını ilgilendiren mevzuata aykırı herhangi bir hususu tespit etmeleri veya böyle bir durumun varlığından şüphe etmeleri halinde konuyu ilgili birimlere intikal ettirerek, Başkanlığa da bilgi verir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdaresine Yapılacak Açıklama

Açıklama usul ve esasları

MADDE 41- (1) Türk parası, döviz veya bunlarla ödemeyi sağlayan belgeleri yurt dışına çıkaran veya yurda getiren yolcular, gümrük idaresinin talebi üzerine bunlarla ilgili olarak tam ve doğru açıklama yapmakla mükelleftir. Bu değerlerin yolcunun üzerinde, çantasında veya bagajında olması bu maddenin uygulanmasında farklılık arz etmez.

(2) Bu maddenin uygulanmasında, yolcu beraberinde bulunan bono, poliçe ve çekler ile seyahat çekleri, posta çekleri, yurt içinde veya yurt dışında yerleşik kuruluşlarca verilen ödeme emri mahiyetindeki belgeler Türk parası veya dövizle ödemeyi sağlayan belge olarak kabul edilir. Bir tutarı ihtiva eden bu neviden belgenin, tarih, lehtar, imza, adres ve benzeri unsurlar bakımından eksik olması açıklama yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(3) Yolculardan açıklamada bulunmalarını istemeye gümrük idaresinin gümrük kapılarında görevli personeli yetkilidir.

(4) Yolcu beraberindeki değerler yolcu tarafından açıklama yapılmış olsun veya olmasın gümrük idaresinin yetkili personeli tarafından tespit edilir.

(5) Bu maddedeki bildirim mecburiyeti Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki mevzuatla getirilen bildirim mecburiyetini ortadan kaldırmaz.

Tutanak düzenlenmesi

MADDE 42- (1) Kendisinden açıklama talep edilen yolcu ile ilgili tespitler bir tutanağa bağlanır.

(2) Düzenlenen tutanakta asgari aşağıdaki bilgilerin yer alması zorunludur:

- a) Tutanağın düzenlendiği yer ve tarih.
- b) Yolcunun, 6 ncı maddede sayılan bir kimlik belgesi üzerinden tespit edilen kimlik bilgileri.
- c) Yolcunun mesleği veya iştiğal konusu.
- ç) Yolcunun beyan ettiği yerleşim yeri adresi ile gideceği adres ve varsa telefon numarası.
- d) Yolcunun, beraberindeki değerlerin cinsi, miktarı, tutarı, kime ait olduğu konusundaki açıklamaları.
- e) Yolcu beraberindeki değerlerin gümrük görevlilerince tespit edilen cins, miktar ve tutarları itibarıyla ayrıntılı listesi.
- f) Kanunun 16 ncı maddesindeki mükellefiyet bakımından ortaya çıkan duruma ilişkin açıklamalar.
- g) Tutanağın sayfa ve nüsha sayısı.
- ğ) Yolcunun imzası.
- h) Tutanağı düzenleyen görevlinin adı, soyadı, unvanı, sicil numarası ve imzası.

(3) Tutanaklar ilgili merci ve taraflara verilecek örnekler de dikkate alınarak yeterli sayıda düzenlenir.

Açıklama yapılmaması veya gerçeğe aykırı açıklama yapılması

MADDE 43- (1) Yetkililerce talep edildiği halde herhangi bir açıklama yapılmaması veya yanlış ya da yanıltıcı açıklama yapılması halinde, yolcu beraberindeki değerlerin nakli durdurulur ve bu değerler gümrük idaresi tarafından muhafaza altına alınır. Ayrıca durum şüpheli sayılarak düzenlenen tutanakla birlikte yedi gün içinde Başkanlığa bildirilmekle birlikte ilgili diğer mercilere de intikal ettirilir.

(2) Gümrük idaresince, beraberindeki değerler hakkında açıklama yapmayan yolcuya beraberindeki değer, tutar konusunda gerçeğe aykırı açıklamada bulunan yolcuya beyan ettiği değer ile gerçek değer arasındaki farkın onda biri kadar idari para cezası verilir.

(3) Binbeşyüz Yeni Türk Lirasına kadar olan farklar için birinci ve ikinci fıkraya hükümleri uygulanmaz.

(4) Gümrük idaresi tarafından talep edilecek açıklamaya ilişkin diğer usul ve esaslar Başkanlığın görüşü alınarak Gümrük Müsteşarlığı tarafından belirlenir.

Arama

MADDE 44- (1) Beraberindeki değerlerin tespiti için görevlilere gerekli kolaylığı sağlamayan yolcuların üst, eşya ve araçları Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliğine göre kolluk tarafından aranır.

Başkanlığa yapılacak bildirim

MADDE 45- (1) Gümrük Müsteşarlığı, 42 nci madde gereğince düzenlenen tutanaklardaki tespitlerin elektronik ortama kaydedilmesi ve kayıtların muhafazası için gerekli önlemleri alır. Başkanlık, elektronik ortama kaydedilen veriler kullanılarak istatistik hazırlanmasını ve verilerin çeşitli formatlarda Başkanlığa intikal ettirilmesini isteyebilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Muhafaza ve İbraz

Muhafaza ve ibraz yükümlülüğü

MADDE 46- (1) Yükümlüler her türlü ortamdaki, yükümlülüklerine ve işlemlerine ilişkin belgeleri düzenleme tarihinden, defter ve kayıtları ise son kayıt tarihinden; kimlik tespitine ilişkin belge ve kayıtları son işlem tarihinden itibaren sekiz yıl süre ile muhafaza etmek ve istenmesi halinde yetkililere ibraz etmek zorundadır. Yükümlü nezdindeki hesaplarla ilgili kimlik tespitine ilişkin belgelerin muhafaza süresinin başlangıç tarihi hesabın kapatıldığı tarihtir.

(2) Başkanlığa yapılan şüpheli işlem bildirimine veya uyum görevlisine yapılan dâhili bildirimlere yönelik belge ve kayıtlar, bildirimde ek yapılan belgeler, uyum görevlilerince bildirimde bulunmama kararı verilen şüpheli işlemlere ilişkin yazılı gerekçeler, muhafaza ve ibraz yükümlülüğü kapsamındadır.

DOKUZUNCU BÖLÜM Diğer Hükümler

Merkezi Kayıt Kuruluşu

MADDE 47- Merkezi Kayıt Kuruluşunun, Yönetmeliğin Üçüncü ve Dördüncü Bölümündeki hükümler bakımından yükümlülüğü 14/5/2001 tarihli ve 2001/2475 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Merkezi Kayıt Kuruluşunun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelikte belirtilen Merkezi Kayıt Kuruluşu üyeleriyle sınırlıdır.

Döviz kurları

MADDE 48- (1) Yabancı para ve yabancı para cinsinden ödemeyi sağlayan belge tutarlarının Yeni Türk Lirası karşılıklarının tespitinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ilgili gün için ilan edilen gösterge niteliğindeki döviz alış kuru esas alınır.

Özel kayıtların tutulması

MADDE 49- (1) Bakanlık, yükümlüler için 32 nci maddede belirlenen işlemlerin mahiyeti ve niteliğine göre gerektiğinde özel kayıtların tutulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 50- (1) 3/6/1997 tarihli ve 97/9523 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 Sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

ONUNCU BÖLÜM**Geçici ve Son Hükümler**

GEÇİCİ MADDE 1- Kanunun 5 inci maddesi gereğince çıkarılacak Yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar 3/6/1997 tarihli ve 97/9523 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 Sayılı Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin 14/A maddesi, 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile 16/A maddesinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2- Yükümlüler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sürekli iş ilişkisi içinde oldukları müşterilerinin kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerini, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Yönetmeliğe uygun hale getirir.

Yürürlük

MADDE 51- (1) Bu Yönetmelik 1/4/2008 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 52- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.